

Macrofaunanieuwsmail 131, 14 juli 2016

Strandvondsten

Tijd voor bezinnen, opladen en schrijven?

Heb je nieuws, weetjes of vragen,
VUL EEN VOLGENDE NIEUWSEMAIL!

macrofauna@rws.nl

Alle verschenen nummers van de macrofaunanieuwsmail zijn nog te downloaden via de helpdeskwater site. Daarnaast is het mogelijk om vanaf nummer 100 te zoeken op trefwoorden.

<http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/monitoring/ecologie/macrofaunanieuws>

groeten, Myra Swarte

In dit nummer:

Vacature 1	2
Vacature 2	4
Derde vondst van <i>Arrenurus suecicus</i> in de Wieden	6
Resultaten van het Macrofauna ringonderzoek 2016.....	8
Nieuwe literatuur	9

Vacature 1

Eurofins Scientific is een wereldwijde groep van laboratoria met meer dan 23.000 medewerkers in meer dan 220 laboratoria verspreid over 39 landen. Eurofins is wereldleider op het gebied van milieu-, farmaceutische- en voedingsmiddelenanalyses. Eurofins is tevens een belangrijke speler op het gebied van agronomie, genomica, farmacologie en speciale klinische diagnostische testen. Door het uitgebreid internationale netwerk profiteren klanten van een ruim aanbod aan laboratoriumdiensten en brede expertise.

Eurofins AquaSense opereert al ruim 30 jaar in het hydrobiologisch vakgebied. Ons enthousiaste team van specialisten en adviseurs voert hydrobiologische en ecotoxicologische analyses uit, verzorgt monsternames, doet flora/faunawet onderzoek en adviseert klanten over de verbetering van het ecosysteem in zoet en zout water en op land. We werken voor klanten in binnen en buitenland.

Sinds 2009 zijn wij conform ISO 17025 geaccrediteerd voor de monsternames en analyse van macrofauna en fyto-benthos en sinds 2010 voor de analyse van mariene macrofauna.

Voor de vestiging in Amsterdam zijn wij per direct op zoek naar een:

Analist mariene macrofauna

De functie

Als analist mariene macrofauna bestaat het werk uit het analyseren van monsters uit mariene- en estuariene wateren. Ook monsternames, het uitzoeken van macrofauna en het controleren en rapporteren van analyseresultaten hoort bij jouw takenpakket. Bij ons kun je, je kennis uitbouwen op het gebied van mariene macrofauna en neem je deel aan werkgroepen in je vakgebied. Het opzetten en leiden van projecten kan op termijn ook behoren tot je takenpakket.

Je komt te werken in een enthousiaste groep ecologen en hydrobiologisch specialisten die actief is in het uitvoeren van veldwerk, determinatie en rapportage van fytoplankton en macrofauna (zoet en zout), planten, vissen, vogels, amfibieën en vleermuizen.

De competenties:

- Je hebt (ruime) ervaring met het analyseren van mariene macrofauna tot op soort.
- Je hebt relevante en up-to-date soortenkennis.
- Je kunt gestructureerd en geconcentreerd werken.
- Je kunt goed samenwerken in een team en bent klantvriendelijk.
- Je bent flexibel en stressbestendig.
- Je bent minimaal 30,8 uur p.w. beschikbaar.
- Bezit van rijbewijs B is een pré.

Ons aanbod:

Een professionele, uitdagende en innovatieve werkomgeving in combinatie met aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden waaronder:

- Reiskostenvergoeding (OV 100%)
- Minimaal 25 vakantiedagen
- Flexibele werktijden

Bij Eurofins AquaSense heerst een prettige werksfeer, collegialiteit en is er ruimte voor eigen inbreng en ontplooiing.

Vragen?

Voor meer informatie over deze functie kunt u op werkdagen tussen 9:00 uur en 17:00 uur contact opnemen met Michiel Wilhelm, Teamleider Ecologie **T** +31 (0)20 5976 750 / **M** +31 (0)6 534 389 65 of Amy Storm, Groepshoofd Monitoring **T** +31 (0)20 5976 758 / **M** +31 (0)6 107 558 32.

Daarnaast kun je onze website bezoeken: www.omegam.nl.

Sollicitatie

Voldoe je aan bovenstaand profiel en ben je geïnteresseerd in een informele, betrokken en prettige werksfeer. Dan zien we graag je CV en motivatie, t.a.v. Jacqueline D.F. Lopes Araújo, via onze sollicitatiepagina <https://vacature.onlinevacatures.nl/?vid=66325> tegemoet.

Een geschiktheidstest kan onderdeel zijn van de selectieprocedure.

Acquisitie naar aanleiding van deze vacature wordt niet op prijs gesteld

Vacature 2

Eurofins Scientific is een wereldwijde groep van laboratoria met meer dan 23.000 medewerkers in meer dan 220 laboratoria verspreid over 39 landen. Eurofins is wereldleider op het gebied van milieu-, farmaceutische- en voedingsmiddelenanalyses. Eurofins is tevens een belangrijke speler op het gebied van agronomie, genomica, farmacologie en speciale klinische diagnostische testen. Door het uitgebreid internationale netwerk profiteren klanten van een ruim aanbod aan laboratoriumdiensten en brede expertise.

Eurofins AquaSense opereert al ruim 30 jaar in het hydrobiologisch vakgebied. Ons enthousiaste team van specialisten en adviseurs voert hydrobiologische en ecotoxicologische analyses uit, verzorgt monsternames, doet flora/faunawet onderzoek en adviseert klanten over de verbetering van het ecosysteem in zoet en zout water en op land. We werken voor klanten in binnen en buitenland.

Sinds 2009 zijn wij conform ISO 17025 geaccrediteerd voor de monsternames en analyse van macrofauna en fyto-benthos en sinds 2010 voor de analyse van mariene macrofauna.

Voor de vestiging in Amsterdam zijn wij per direct op zoek naar een:

Macrofauna Analist Zoete wateren

De functie:

Als macrofauna analist bestaat het werk uit het uitvoeren van macrofauna-analyses uit oppervlaktewateren, het nemen van de macrofaunamonsters en het uitzoeken daarvan op het laboratorium. Ook het rapporteren van analyseresultaten hoort bij het takenpakket. Bij ons kun je je kennis uitbreiden op het gebied van macrofauna en neem je deel aan werkgroepen in je vakgebied. Je komt te werken in een enthousiaste groep ecologen en hydrobiologisch specialisten die actief is in het uitvoeren van veldwerk, determinatie en rapportage van fytoplankton en macrofauna (zoet en zout), planten, vissen, vogels, amfibieën en vleermuizen.

De competenties:

- Je hebt relevante en up-to-date soortenkennis.
- Je kunt gestructureerd en geconcentreerd werken.
- Je kunt goed samenwerken in een team en bent klantvriendelijk.
- Je bent flexibel en stressbestendig.
- Je bent minimaal 30,8 uur p.w. beschikbaar.
- Je hebt een passie voor natuur.
- Bezit van rijbewijs B is een pré.

Ons aanbod:

Een professionele, uitdagende en innovatieve werkomgeving in combinatie met aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden waaronder:

- Reiskostenvergoeding (OV 100%)
- Minimaal 25 vakantiedagen
- Flexibele werktijden

Bij Eurofins AquaSense heerst een prettige werksfeer, collegialiteit en is er ruimte voor eigen inbreng en ontplooiing.

Vragen?

Voor meer informatie over deze functie kunt u op werkdagen tussen 9:00 uur en 17:00 uur contact opnemen met Michiel Wilhelm, Teamleider Ecologie T +31 (0)20 5976 750 / M +31 (0)6 534 389 65 of Amy Storm, Groepshoofd Monitoring T +31 (0)20 5976 758 / M +31 (0)6 107 558 32.

Daarnaast kun je onze website bezoeken: www.omegam.nl.

Sollicitatie

Voldoe je aan bovenstaand profiel en ben je geïnteresseerd in een informele, betrokken en prettige werksfeer. Dan zien we graag je CV en motivatie, t.a.v. Jacqueline D.F. Lopes Araújo, via onze sollicitatiepagina <https://vacature.onlinevacatures.nl/?vid=66233> tegemoet.

Een geschiktheidstest kan onderdeel zijn van de selectieprocedure.

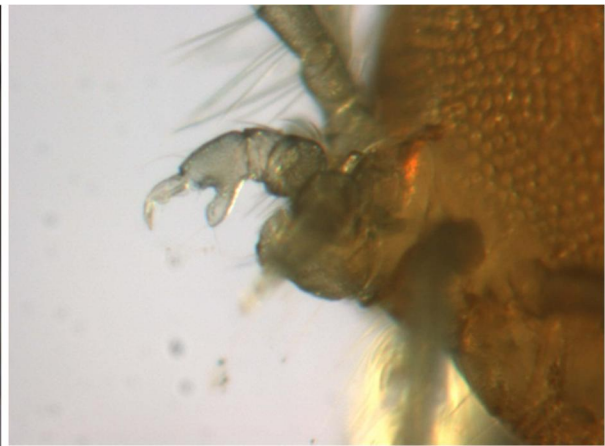
Acquisitie naar aanleiding van deze vacature wordt niet op prijs gesteld

Derde vondst van *Arrenurus suecicus* in de Wieden

In het najaar van 2015 is in een petgat bij Schinkelland (Wieden en Weerribben) in Overijssel de derde vondst in Nederland van de watermijt *Arrenurus suecicus* (Lundblad 1917) gedaan. Dit vrouwelijke exemplaar lijkt op exemplaren van *Arrenurus affinis*. De vierde epimeren staan opvallend ver uit elkaar (155 μm) ze zijn ook iets hoekiger aan de mediale zijde en de gonopoor versmalt naar achteren. De lengte bedraagt 1,4 mm. Het grootste verschil is te zien bij de palp. Het 4e palplid heeft aan de voorzijde een diepe inkeping, het 5e palplid is langgerekt en onregelmatig getand.

Arrenurus suecicus vr. ventraal

Arrenurus suecicus vr. palp

Het petgat Schinkelland waar deze soort is aangetroffen wordt voor de macrofauna gekarakteriseerd als een ondiepe laagveenplas. De eerste vondst van *Arrenurus suecicus* was een mannetje in petgat Vossebelt in de Wieden, de 2de waarneming, een vrouwtje komt uit de Wanden in de Weerribben. Ook buiten Nederland is de soort zeldzaam. Er zijn meldingen uit Zweden, Denemarken, Polen, Frankrijk, Spanje en Griekenland. Buiten Europa is de soort bekend uit Turkije en Iran.

Begeleidende soorten die kenmerkend zijn voor dit type milieu zijn o.a. *Arrenurus forcipatus*, *Lauterbornia agrayloides*, *Anatopynia plumipes*, *Holocentropus dubius* en *Orthocladus holsatus*.

Literatuur:

Smit, H., H. Boonstra, H. Hop, B. van Maanen, B. Achterkamp & R. Wiggers (2015):
Acht nieuwe soorten watermijten voor de Ned. Fauna.
NFM45 p77-90.

Smit, H., H. Boonstra, O. Duijts, B. van Maanen, R. Wiggers (2012):
Meer dan 250 soorten watermijten in Nederland (Acari: Hydrachnidia, Halacaridae)!
NFM 38 p95-114.

Gerecke, R., T. Gledhill, V. Pešić & H. Smit (2016):
Chelicerata: Araneae, Acari III.
Süßwasserfauna von Mitteleuropa 7/2-3: 1-429. ISBN 978-3-8274-1893-7.
Springer Spektrum Akademischer Verlag.

Met vriendelijke groet,

Johan Mulder
hydrobiologisch analist

Aqualysis waterlaboratorium

Loggerweg 6, 8042 PG Zwolle
Postbus 12, 8000 AA Zwolle
T. (038) 455 73 34
www.aqualysis.nl

Resultaten van het Macrofauna ringonderzoek 2016.

Vorig jaar heeft Aqualysis een ringonderzoek voor macrofauna georganiseerd. Er hebben toen veel hydrobiologische onderzoekinstellingen meegedaan. Er was zelfs belangstelling vanuit het buitenland. Het ringonderzoek is goed ontvangen. Begin dit jaar is het ringonderzoek herhaald, deze keer in samenwerking met het laboratorium van Rijkswaterstaat.

Aqualysis en RWS hebben dit jaar gezamenlijk het ringonderzoek macrofauna uitgevoerd. Soortselectie, uitvoering en de rapportage van de taxonomische verschillen zijn door Aqualysis uitgevoerd. Het laboratorium van RWS heeft de een kwantitatieve analyse van de determinatievaardigheid uitgevoerd op de resultaten ten behoeve van de vergelijkbaarheid tussen laboratoria.

Aan het ringonderzoek 12 hydrobiologische laboratoria meegedaan. Aan de deelnemers is ook gevraagd aan te geven hoe moeilijk de soorten te determineren waren en of ze ook bekend waren met de soorten uit het ringonderzoek. Deze gegevens zijn ook gebruikt bij de analyse van de data.

De belangrijkste conclusies van het onderzoek van dit jaar waren:

- Het totale percentage foutief gedetermineerde soorten over alle deelnemers gemiddeld was vorig jaar 15% en dit jaar 11%.
- Twee deelnemende laboratoria zijn foutloos, één deelnemer scoort significant minder dan de overige deelnemers.
- Makkelijke soorten zijn het minst fout gedetermineerd. Het maakt voor de gemaakte fouten weinig uit of een soort heel moeilijk of slechts lastig te determineren was.
- Denken dat je goed bekend bent met een soort kan leiden tot “kenmerkblindheid” waardoor nauw verwante en sterk gelijkende soorten niet meer onderscheiden worden.
- Een aantal deelnemers maakt gebruik van verouderde literatuur of zelfgemaakte literatuur waardoor soorten gemist worden.
- De resultaten van het onderzoek zijn een maat voor de determinatievaardigheid van de deelnemer en niet slechts het gevolg van taxonkeuze.

De rapportage van het onderzoek kun je **hier**

http://www.aqualysis.nl/publish/pages/16158/rapportage_ringonderzoek_macrofauna_2016_def.pdf
downloaden

Het is de intentie om dit onderzoek om het jaar te herhalen.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Hans Hop of Johan Mulder.

Nieuwe literatuur

Veldgids Slakken en mossels

Meer dan 200 soorten - herkenning en verspreiding - land en zoetwater

Auteur: Bert Jansen

Prijs: € 29,95

Tweede gewijzigde druk slakken en mossels determineren

Complete, handzame veldgids voor het betrouwbaar determineren van de land- en zoetwaterslakken en -mossels van Nederland. Het lang verwachte nieuwe standaardwerk voor (amateur-) malacologen, biologen en beheerders.

Ook beginners met minder taxonomische kennis kunnen met deze gids prima uit de voeten. Beschrijft ruim 200 soorten, met informatie over verschijningsvorm, habitat, voorkomen, verspreiding en ecologie

- Toegankelijke determinatietabel voor in het veld
- Duidelijke tekeningen, detailfoto's en verspreidingskaarten
- Handige tips voor waarneming en determinatie, verzamelen en beheren

Met deze nieuwe veldgids heeft Bert Jansen eindelijk voorzien in een lacune. Want twee andere bekende standaardwerken blijken of te groot voor in de rugzak of aan vernieuwing toe. Met het verschijnen van 'één veldgids ineen' is de wens van velen in vervulling gegaan.

Bert Jansen is van kinds af aan een gefascineerd amateur malacoloog. Hij heeft een brede malacologische en taxonomische kennis. Daarnaast inventariseert hij regelmatig in het veld. Voor het samenstellen van deze gids kreeg Bert assistentie enthousiaste experts uit de Nederlandse Malacologische Vereniging.

Süßwasserfauna von Mitteleuropa, Bd. 7/2-3 Chelicerata Acari III

Authors: Gerecke, R., Gledhill, T., Pešić, V., Smit, H.

For the first time in limnofaunistic bibliography, the present taxonomic knowledge about the different clades of chelicerata having adapted to an aquatic or amphibious lifestyle along various evolutionary pathways is brought together in an overview for the Central-European fauna. A total number of 746 taxa is covered, over 99 % of these at species level.

This third volume (Volume 7/2-3) includes taxonomic keys and ecological information for 355 species of the two highly diverse Hydrachnidia superfamilies **Hygrobatoidae** (241 species and one subspecies. This includes the families: Aturidae, Feltriidae, Frontipodopsidae, Hygrobatidae, Hygrobatoidae, Lethaxonidae, Limnesiidae, Pionidae, Pontarachnidae, Unionicolidae, Wettinidae) and **Arrenuroidea** (113 species. Families: Acalyptonotidae, Arrenuridae, Athienemanniidae, Chappuisididae, Hungarohydracaridae, Krendowskiidae, Mideidae, Mideopsidae, Momoniidae, Neoacaridae, Nudomideopsidae)

Einde macrofaunanieuwsbrief 131